

AANTEKENEN

Dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap Rijnland
T.a.v. de heer W. van der Gaaf
Postbus 156
2300 AD LEIDEN

Tevens per fax: 071-5123916 (fax bestaat uit 5 pagina's zonder bijlagen)

Amsterdam, 19 augustus 2008
uw kenmerk: **08.15914/V.36220**
ons kenmerk: 50006605/162 / ajonkhoff
onderwerp: **ZIENSWIJZE tegen uw ontwerp-beschikking van 8 juli 2008 tot het verlenen van Ontwerp beschikking Wet verontreiniging Oppervlaktewateren voor het lozen van afvalwater op de "Oude Rijn" via de gemeentelijke riolering en afvalwaterzuiveringinrichting "Alpen Noord" in Alphen aan den Rijn, met kenmerk: 08.15914/V.36220.**
E-mail: a.jonkhoff@spuistraat10.nl
tel.nr: 020-5205112 of 06-10116790

Geacht College,

Als gemachtigde van Stichting Waakhond gevestigd te Alphen aan de Rijn (verder te noemen: cliënte),

dien ik hierbij een Zienswijze in tegen uw ontwerp-beschikking van 8 juli 2008 waarbij u – kort gezegd – voornemens bent een lozingsvergunning voor afvalwater uit de voormalige stortplaats de Coupépolder te verlenen. Cliënte kan zich met deze ontwerp-beschikking niet verenigen.

Bijl. 1-2 Een kopie van uw ontwerp-besluit van 8 juli jl. en de Statuten van de rechtspersoon, sluit ik als bijlage 1 en 2 bij.

Cliënte behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor navolgende bezwaren in een later stadium uit te breiden, nader toe te lichten en/of aan te vullen.

Ter toelichting geldt het volgende:

I FEITELIJKE ACHTERGRONDEN

1. Cliënte is stichting welke de bescherming van de natuur, het landschap, het milieu en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners van de gemeente Alphen aan de Rijn en omgeving en het Groene Hart tot doel heeft. Onder meer komt de Waakhond op voor de omwonenden van de stortplaats in de Coupépolder in Alphen aan de Rijn. Zij maken zich zorgen over gevaarlijke stoffen welke uit deze stortplaats lekken. Cliënte is van oordeel dat schade aan de volksgezondheid en het milieu als gevolg van het voortsudderen van de huidige situatie zeer reëel is. Zoals ook verwoord door de adviseur van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak

(verder te noemen: StAB) over een eerdere door u verleende lozingsvergunning voor deze afvalwaterstroom (op pagina 10 van het StAB-rapport van 25 oktober 2007): 'Uit het destijds opstelde StAB-verslag inzake het Wbb-besluit blijkt dat er een groot scala aan afvalproducten ligt, waarvan sommige zeer toxisch zijn en andere gevaarlijke verbindingen kunnen vormen indien vaten lek raken en de stoffen met andere gestorte afvalstoffen in contact komen. Onderhavige stortplaats veroorzaakt een omvangrijke lozing met zwarte lijststoffen'.

2. Op 18 juni 2002 is een aanvraag om een lozingsvergunning ingediend door de gemeente Alphen aan de Rijn. Tegen de ontwerpbesluit van destijds zijn bedenkingen door leden van de Waakhond op 27 november 2002. Bij besluit van 15 april 2003 is door verweerder vergunning verleend onder voorschriften aan de gemeente Alphen aan de Rijn. Hiertegen is beroep ingesteld namens leden van de Waakhond d.d. 12 juni 2003. Door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder te noemen: de Afdeling) is beslist op 6 mei 2004 en is het beroep gegrond verklaard. Voorafgaand aan deze beslissing is door de StAB advies uitgebracht op 22 oktober 2003.
3. Op 1 maart 2005 is opnieuw door leden van de Waakhond een aantal zienswijzen ingebracht tegen de aanvulling op de aanvraag. Bij besluit van 9 augustus 2005 is opnieuw door u een vergunning verleend aan de gemeente Alphen aan de Rijn ter zake van het lozen van afvalwater op de Oude Rijn. Hiertegen is ook weer beroep ingesteld namens leden van de Waakhond bij schrijven van 12 oktober 2005. Door de Afdeling is op 20 september 2006 uitspraak gedaan, waarbij het beroep gegrond is verklaard. De StAB heeft in deze zaak advies uitgebracht op 21 april 2006.

Op 26 maart 2007 is vergunning verleend waarbij de eerder aangevoerde bedenking van leden van de Waakhond, dat er een saneringsvoorschrift moest worden opgenomen, door u onvolledig overgenomen. Bij uitspraak van de Afdeling van 5 maart 2008 heeft deze de leden van De Waakhond in het gelijk gesteld dat de saneringsmaatregel dan wel - het aanbrengen van een waterdichte bovenafdichting van de vuilstort - als best beschikbare techniek bij het moment van inwerkingtreding van de vergunning door de Aanvrager dient te worden toegepast.

Bijl. 3 Kopieën van de beroepschriften van leden van De Waakhond van 12 juni 2003, 12 oktober 2005 en van 10 mei 2007, als bijlage 3 bij.

4. Uw voornemen om een besluit aan Burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen te verlenen waarbij helemaal geen saneringsmaatregel is opgenomen, gaat cliënte aan het hart. Daarom dient cliënte een zienswijze bij u in.

II JURIDISCHE BEOORDELING

5. Allereerst wordt gerefereerd aan de beroepschriften van 12 juni 2003, 12 oktober 2005 en 10 mei 2007 welke zijn ingediend door leden van De Waakhond en waarvan de inhoud als hier herhaald en ingelast moeten worden beschouwd. Ook onderschrijft cliënte het toetsingskader genoemd in de verschillende hiervoor genoemde uitspraken van de Afdeling en in de verschillende hiervoor genoemde, op deze afvalwaterstroom betrekking hebbende, StAB-rapporten.

Zes weken inspraak i.p.v. vier weken

6. U heeft het ontwerp-besluit vier weken ter inzage gelegd van 23 juli tot en met 20 augustus 2008. Afgezien van het feit dat in de vakantieperiode deze ontwerp-vergunning mogelijk is ontgaan en

veel mensen niet in staat om dan een Zienswijze in te dienen, had u het ontwerp-besluit zes weken ter inzage dienen te leggen. Artikel 7, eerste lid van de Wet verontreiniging Oppervlaktewateren en artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht, verplichten u hiertoe. Mogelijk zijn hierdoor andere belangengroepen of burgers niet bereikt. Uw aankondiging op uw website heeft het tot verbazing van cliënte zelfs nog over de vervallen afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

BBT toepassen: waterdichte bovenafdichting

7. Tot verbazing van cliënte heeft u geen saneringsvoorschrift in het bestreden besluit opgenomen. Dit terwijl de adviseur van de StAB in haar rapporten over de Coupépolder van 2003, 2006 en 2007 van oordeel was dat het aanbrengen van een waterdichte bovenafdichting de meest effectieve bescherming is om de omvang van de lozing van verontreinigd percolaatwater tot naar waarschijnlijkheid maximaal 95% te beperken. Ook heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraken over deze vuilstort, van 6 mei 2004 en 20 september 2006 aangegeven dat een volledig waterdichte afdeklaag aangemerkt moet worden als het toepassen van de beste bestaande techniek aan de bron. Ook u ging in de recente vernietigde WVO-vergunnings-procedure daarvan uit, zo oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak ook:

‘Uit het bestreden besluit en het verhandelde ter zitting blijkt dat dijkgraaf en hoogheemraden in dit geval in ieder geval een waterdichte bovenafdichting als best beschikbare techniek beschouwen’ (ABRS 200703340/1 van 5 maart 2008).

Door het ontbreken van een voorschrift waarbij het aanbrengen van een waterdichte bovenafdichting verplicht wordt gesteld wordt niet de met betrekking tot de lozing in aanmerking komende beste beschikbare technieken toegepast. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 8.11, derde lid van de Wet Milieubeheer in samenhang met artikel 7, vijfde lid van de Wet verontreiniging Oppervlaktewateren. Bovendien ontbreekt een deugdelijke motivering waarom u plotseling geheel afwijkt van uw eerdere stellingname, dit is in strijd met artikel 3:46 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht.

8. In het bestreden besluit bent u plotseling van oordeel dat het aanbrengen van de waterdichte bovenafdichting – naast het drainagesysteem en de voorzuivering – niet in aanmerking komt om als best beschikbare techniek aan de bron te worden aangemerkt (zie paragraaf 4.4.7 van het bestreden besluit). Allereerst neemt u tot verbazing van cliënte in het bestreden besluit het drainagesysteem en de voorzuivering wederom als te beschouwen saneringsmaatregelen op. Dit terwijl in de vorige procedures reeds uitvoerig is onderzocht dat deze saneringsmaatregelen of te weinig rendement hebben of om andere redenen geen efficiënte maatregelen zijn. Zie bijvoorbeeld over voorzuivering pagina 14 van uw vernietigde vergunning maar ook de StAB welke in het advies van 22 oktober 2003, reeds concludeerde dat dit geen efficiënte maatregel is.
9. Maar wat cliënte meer steekt is dat u daarnaast op grond van een beoordeling over de kosteneffectiviteit oordeelt dat het aanbrengen van de waterdichte bovenafdichting niet in aanmerking komt als best beschikbare techniek. In paragraaf 4.4.6. van het bestreden besluit maakt u een beoordeling over de kosteneffectiviteit op basis van het CIW document “Vrijkomend grondwater bij bodemsaneringen”. Volgens cliënte kan dit document niet dienen als BBT document. In de Regeling aanwijzing BBT-documenten zijn in tabel 2 de Nederlandse informatiedocumenten over BBT genoemd. Voor wat betreft afvalwater wordt verwezen naar een aantal documenten van CUWVO/CIW. Het CIW document “Vrijkomend grondwater bij bodemsanering is niet in deze tabel opgenomen. Het gaat hier tenslotte niet om vrijkomend

grondwater maar om percolatiewater – een afvalwaterstroom - wat nadat het door de vuilstort is gesijpeld (deels) door een drainagesysteem wordt afgevoerd. Ook hebben de in het ontwerpbesluit genoemde bedragen volgens het CIW document geen betrekking op zwarte lijst stoffen. M.a.w. het CIW document is niet voor dit soort lozingen bedoeld.

10. Het CIW document dateert uit april 2002. Alvorens van voor de inwerkingtreding van het nieuwe artikel 8.11 van de Wet milieubeheer waarbij de eis van het toepassen van tenminste de best beschikbare technieken is ingevoerd. Volgens cliënten kan dit document ten tweede niet dienen om het kostenaspect van de BBT te bepalen in hoeverre de saneringsmaatregelen economisch en technisch haalbaar zijn, in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort. De StAB-adviseur was in zijn rapport van 25 oktober 2007 – aldus van latere datum dan het CIW document – ook het oordeel toegedaan dat er anno 2007 geen “bedrijfstak” is waarmee een vergelijking kan worden uitgevoerd, wel oordeelt deze dat een bovenafdichting een gebruikelijke maatregel is bij stortplaatsen:

‘Zoals bij het toetsingskader al is vermeld speelt bij BBT het kostenaspect wel een rol. Er wordt gekeken of een techniek economisch en technisch haalbaar is in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort. In deze situatie is er niet sprake van een “bedrijfstak” waarmee anno 2007 een vergelijking kan worden uitgevoerd. Elke stortplaats is anders en de te treffen maatregelen zijn afhankelijk van een complex aan factoren. Bij nieuwe of in gebruik zijnde stortplaatsen kunnen de voorzienbare kosten van een bovenafdichting in de storttarieven verwerkt worden. Bij deze stortplaats is dat niet het geval. In principe kan gesteld worden dat afdekking van een stortplaats een gebruikelijke maatregel is. De nadelige milieugevolgen kunnen hier worden beperkt doordat met de afdekking de afvalwaterstroom wordt gereduceerd tot maximaal 95% (zie pagina 14, derde alinea StAB-rapport 25 oktober 2007).

11. Cliënte is aldus van oordeel dat het niet mogelijk is om een vergelijkend kostenoordeel over de verschillende saneringsmaatregelen te maken. Dat uit de verschillende uitspraken van de Afdeling en de StAB-rapporten en uit de door op 26 maart 2007 verleende vergunning voor dezelfde activiteit, blijkt dat een waterdichte bovenafdichting op dit moment de Best Beschikbare Techniek is en dat u deze saneringsmaatregel als voorschrift in de definitieve vergunning dient op te nemen.

Rendement 95% bij Waterdichte bovenafdichting

12. De kosteneffectiviteit is een mengsel van twee halfbegrepen regelingen. De in de vergunning genoemde bedragen volgens het CIW/2004/04 hebben geen betrekking op zwartelijststoffen. Wel betrekking op zwartelijststoffen heeft het Staatsblad/2007/415-270. Alleen gaat het hier dan weer over een **tijdelijke maatregel** die een productiebedrijf moet treffen zolang de definitieve installatie om zwartelijststoffen uit het milieu te houden nog niet voor 100% gereed is. Het CIW rapport verhaald o.a. op pagina's 40, 41, 51 en 109 dat zwartelijststoffen met BBT maatregelen uit het milieu geweerd moeten worden.

Rendement 95% bij Waterdichte bovenafdichting

13. In het bestreden besluit stelt u onder 4.4.2., derde alinea: ‘Het rendement van een waterdichte bovenafdichting is ongeveer 90%’. U verwijst daarbij in de voetnoot naar een notitie van Royal Haskoning gedateerd 27 juli 2006. U heeft echter een recenter rapport opgesteld waaruit blijkt dat het rendement 95% is! (Zie uw memo van april/mei 2007 welke u overlegde bij het Verweerschrift in de vorige beroepsprocedure).

14. Ook de Adviseur van de StAB gaat uit van een rendement van 95% bij een waterdichte

bovenafdichting:

‘Hoewel het niet mogelijk is de reststroom exact vast te stellen, kan wel gesteld worden dat de reststroom van grondwater beperkt blijft, en dat de reductie van de te lozen afvalwaterstroom in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid dichtbij de door het bevoegd gezag berekende 95% zal uitkomen (zie pagina 13 StAB-rapport 25 oktober 2007, StAB/37775/H)’

U gaat met andere woorden willens en wetens uit van achterhaalde gegevens. Het bestreden besluit is niet zorgvuldig tot stand gekomen, dit is in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Metingen Bodemzorg niet zorgvuldig

15. In paragraaf 4.2.1. van het bestreden besluit in voetnoot 13 refereert u aan een e-mail van dhr. A. de Wit van Bodemzorg over effluentgegevens Coupépolder 2004-2007. Bodemzorg schrijft aan het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden, op 15 mei 2008 o.a. dat er sinds 1996 slechts twee keer van de zwartelijststoffen een overschrijding van de ‘lozingsnorm’ is aangetroffen. Het StAB-rapport uit 2003 vermeldt echter talloze overschrijdingen (zie StAB/01-bijlage 7.5 terratest gemalen). Vervolgens schrijft Bodemzorg “de uitschieters zijn niet bevestigd in een opeenvolgende meting zodat vermoedelijk sprake zal zijn van geweest van monstername- en of analysefouten.”
16. De concept-WVO-vergunning vermeldt in paragraaf 4.2. de grote verscheidenheid aan stoffen die in de periode 1999 tot 2008 in het percolaat zijn aangetroffen. Daartussen zijn metingen, zoals op 15-3-07, ‘zie email tussen bijlagen vergunning’ waar plotseling grote hoeveelheden minerale oliën (tot 2100 µg) gevonden zijn. De stroom gif uit het percolaat is niet constant. Dat stemt overeen met het inzicht dat als er een vat bezwijkt door de tijd en de elementen er op dát moment een flinke dosis in de vuilstort vrijkomt. De mening die door Bodemzorg wordt geventileerd, dat dit soort voorvallen slechts enkelvoudige incidenten zijn, is onjuist. Met een meetfrequentie van een keer per twee maanden, is de kans dat je toevallig meet wanneer een vat scheurt niet groot. Bodemzorg lijkt, zoals te lezen uit de meettabellen, een hoge meting binnen korte tijd (na drie weken) te willen ‘corrigeren’ met een meting met de gebruikelijke lage waarden.
17. Voordat Bodemzorg de tweejaarlijkse metingen van het diepere grondwater in 2005 overnam, deed Promeco dat vanaf 1999. Vanaf dan lijkt Bodemzorg volgens cliënte een zuiverende werking te hebben op de gifbelt. Terwijl volgens gegevens van Promeco in 2003 in het diepere grondwater in de peilbuizen, 107 waarden boven de detectiegrens kwamen en dat vergelijkbaar was met de metingen in 1999 en 2001 verminderde het aantal treffers bij de meting van Bodemzorg in 2005 plotseling tot 4. (Alles uit jaarverslag Bodemzorg 2005). De metingen daarop volgende in 2007 werd er door Bodemzorg helemaal niets meer aangetroffen. De in het jaarverslag vermeldde hoge EC-waarden en de chloridewaarden die vergelijkbaar zijn met de EC- en chloride-waarden van de Promecometingen, doen vermoeden dat er wel degelijk wat te meten viel. Ook heeft Bodemzorg besloten metingen van de chloorkoolwaterstoffen (voor de WVO) achterwege te laten (brief 15 mei 2008) omdat ze na de Promecoperiode door Bodemzorg niet meer aangetroffen werden

Onbehoorlijk bestuur

18. De heer Gerritsma – verbonden aan de Waakhond – zet zich al vanaf 1988 in voor sanering van de vuilstort Coupépolder. Hij is meermaals door de Afdeling en de StAB in het gelijk gesteld dat een waterdichte bovenafdichting als best beschikbare techniek in de WVO-vergunning dient te

worden voorgeschreven. Na de aanvulling van 9 februari 2005 is de Aanvraag niet aangevuld, ook is er geen sprake van nieuwe wet-, regelgeving of beleidsregels op dit vlak. Het bestreden besluit baseert u geheel op reeds ten tijde van de meest recente uitspraak bestaande informatie, waarvan het merendeel is achterhaald of weerlegd door de StAB en de Afdeling. Het wederom niet opvolgen van hetgeen is overwogen in deze meest recente uitspraak van 5 maart 2008 zonder motivering of gedegen onderzoek én het zonder reden weer nemen van een ontwerp-beschikking i.p.v. zoals door de Afdeling plicht tot het nemen van een besluit, kan cliënte niet anders bestempelen dan een vorm van onbehoorlijk bestuur.

REDENEN WAAROM ik u namens cliënte verzoek:

- met inachtneming van de hiervoor weergegeven gronden het bestreden besluit te heroverwegen,
- gezien de nu reeds jarenlang bestaande situatie van ernstige vervuiling, acht cliënte het van groot belang om te werken aan het doel de lozing van prioritair stoffen en grijze lijst stoffen te beperken en zo veel als mogelijk te beëindigen. Conform de verschillende uitspraken van de Afdeling en de verschillende StAB-rapporten met betrekking tot deze afvalwaterstroom een voorschrift in de vergunning op te nemen waarbij een waterdichte bovenafdichting als best beschikbare techniek bij het moment van inwerkingtreding van de vergunning door de Aanvrager in de vergunning op te nemen en
- een vergoeding in verband met de behandeling van het bezwaar op grond van artikel 7:15 van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoogachtend,

mw.mr A.H. Jonkhoff